

Uppdatering av bioekonomistrategin

Enkät på dinåsikt.fi, bilaga: Beskrivning av prioriteringarna i bioekonomistrategin

Biomassornas och ekosystemtjänsternas nyttjandegrad och hållbarhet

Den hållbara produktionen av biomassor som i Finland baserar sig på de stora mängderna förnybara naturresurser och vattendrag skapar en stabil grund för värdekedjorna inom bioekonomin, av vilka de viktigaste är jordbruk, mat- och livsmedelskedjan, skogsbruk, skogsbaserade produkter och material, träbyggande och träprodukter och bioenergi samt mat, energi och andra nyttigheter som produceras med hjälp av vatten.

Användningen av förnybara naturresurser ökar när man övergår från fossil ekonomi till bioekonomi samtidigt som den kraftiga ökningen av världens befolkning även ökar efterfrågan på livsmedel. Även om det finns rikligt med biomassa i Finland är mängderna inte obegränsade, varför användningen måste vara resurseffektiv och hållbar.

En grundläggande förutsättning för produktion av hållbara och förnybara råvaror och biomassor är ett hållbart och lönsamt jordbruk och skogsbruk samt fiske och vattenbruk. Användningen av förnybara naturresurser måste vara hållbar på ett övergripande sätt, vilket innebär att kraven på social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet samtidigt måste uppfyllas. Tillväxtpotentialerna i fråga om Finlands bioekonomi baserar sig i hög grad på utnyttjandet av våra biomasseresurser. För detta krävs forskningsbaserad information om tillgången på biomasseresurser och en ökad hållbar användning av dem, nya affärsmodeller och finansieringsmodeller samt sektorsövergripande samarbete.

En stark kunskaps- och teknikbas

Ett mångsidigt kunnande inom bioekonomi är en konkurrensfördel som grundar sig på en högklassig examensutbildning samt på att kompetensen utvecklas och uppdateras under tiden i arbetslivet. Intresset för bioekonomi baserar sig på vårt starka förhållande till naturen. Vi måste se till att utvecklingen är positiv även efter det stora intresset för friluftsliv under coronapandemin, så att studier i naturvetenskaper och tvärvetenskaplig förståelse är en del av den finländska identiteten.

Genom universitetens och yrkeshögskolornas regionala profilering stärks samarbetet mellan forskningen och näringslivet och samtidigt innovationsverksamheten. Också den regionala tillgången på sakkunnig arbetskraft förbättras.

Genom en långsiktig utveckling av det kontinuerliga lärandet stöds den kompetensutveckling hos personer i arbetsför ålder som sker på arbetsplatsen, vilket i sin tur svarar på förändringar i utvecklingsutsikterna såsom befolkningsförändringen.

Frivilliga partnerskap och avtal som utgår från aktörerna kan effektivt bidra till att målen uppnås. Motiverade aktörer främjar genom sina egna realistiska mål en ökning av bioekonomins mervärde. På samma sätt som i

programmet för cirkulär ekonomi ingår man partnerskapsförbindelser om materialeffektivitet och andra tematiska helheter till stöd för det gemensamma utvecklingsarbetet.

En konkurrenskraftig verksamhetsmiljö

Bioekonomins verksamhetsmiljö bestäms av verksamhetsmiljön i Finland och på EU-nivå och av den internationella omvärlden med omgivande reglering och politik. Investeringarna i bioekonomin kräver en tämligen lång återbetalningstid och aktörerna måste kunna lita på en stabil reglering och politik. En förhållandevis stabil regleringsmiljö är en förutsättning för att bioekonomin ska kunna utvecklas. Om sätten att använda förnybara råvaror däremot förändras exempelvis så att de ger större mervärde, kan det i den nuvarande verksamhetsmiljön finnas drag som inte stöder denna utveckling. EU-regleringen spelar en viktig roll i den finländska bioekonomins regleringsmiljö. Exempelvis finansieringen, industripolitiken, forsknings- och utvecklingspolitiken samt jordbruks- och miljöpolitiken är förknippad med EU-reglering. **Nya investeringar i bioraffinaderier samt utvecklingen av befintliga anläggningar är viktiga åtgärder för att man ska kunna få ut mervärdesprodukter från bioekonomin på marknaden.**

Större mervärde av bioekonomin

Den ekonomiska produktionen inom bioekonomin har traditionellt ökat genom en ökning av produktionsvolymen. I framtiden är det dock skäl att betona investeringar och produktion som bidrar med ett mervärde. Mervärdet inom bioekonomin uppgick till 29 miljarder euro 2019. Om det mål om att mervärdet inom bioekonomin ska öka från 3 procent till 4 procent som framställs i uppdateringen av bioekonomistrategin nås, kommer mervärdet inom bioekonomin att uppgå till 50 miljarder euro 2035. Oron för förändringarna i klimatet och förlusten av biologisk mångfald utmanar bioekonomin, anskaffningen av råvaror till den och produkternas livscykel. Investeringar i nya resurseffektiva processer ger en betydande potential att öka både den totala produktionen och värdet på användningen av bioekonomins nuvarande resurser. En mångsidig serviceaffärsverksamhet håller på att bli en betydande del av produktionen av mervärde inom bioekonomin.

En av de viktigaste resurserna inom bioekonomin är förmågan att på ett hållbart och effektivt sätt utnyttja råvaror, inklusive biprodukter för tillverkning av mervärdesprodukter och kemikalier. I framtiden kommer sådana bioraffinaderier med flera produkter, där huvudprodukten inte endast är cellulosa, att producera flera hållbara alternativ till de nuvarande fossilbaserade produkterna.

I uppdateringen av bioekonomistrategin bygger man en värdepyramid som utgår från att tillgängliga råvaror används på ett så hållbart sätt som möjligt och att deras värdekedja förlängs ytterligare. Råvaror används för att producera traditionella produkter och tjänster inom bioekonomin, men i toppen av pyramiden har de bildat produkter med ett större mervärde.

16.6.2021